

Số: 04/2026/QĐST-VDS

Quảng Trị, ngày 13 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - QUẢNG TRỊ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Hương

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Kiều Oanh, thư ký Toà án nhân dân khu vực 4 - Quảng Trị.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Quảng Trị tham gia phiên họp:
Bà Lê Thị Hồng Mận, kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 02 năm 2026, tại Toà án khu vực 4 - Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 131/2025/TLST-VDS ngày 01 tháng 12 năm 2025 về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2026/QĐST-VDS ngày 26 tháng 01 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu:

- Bà Lê Thị G, sinh năm: 1948; Địa chỉ: xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị.
Có mặt.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

- Chị Trần Thị B, sinh năm: 1974; Nơi ĐKNKTT và chỗ ở hiện nay: xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị. Vắng mặt.

- Anh Trần Trung H, sinh năm: 2009; Địa chỉ: Xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị; Vắng mặt.

- Chị Trần Thị T, sinh năm: 1972; Địa chỉ: Xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị; Vắng mặt.

- Chị Trần Thị K, sinh năm: 1976; Địa chỉ: Thôn C, xã T, tỉnh Quảng Trị; Vắng mặt.

- Chị Trần Thị T, sinh năm: 1983; Địa chỉ: Xóm 5, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị; Có mặt.

- Chị Trần Thị T, sinh năm: 1981; Địa chỉ: 1/615 khu phố H, phường T, thành phố Hồ Chí Minh; Vắng mặt.

- Chị Trần Thị L, sinh năm: 1978; Địa chỉ: Số nhà 34, tổ 4, khu phố S, phường T, thành phố Đ, tỉnh Bình Phước. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Bà Lê Thị G yêu cầu tuyên bố chị Trần Thị B, sinh năm 1974; nơi cư trú: xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị mất

năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 - Quảng Trị nhận định:

[1]. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có nơi cư trú: xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị. Do đó, việc giải quyết thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Quảng Trị theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2]. Theo đơn yêu cầu của bà Lê Thị G, ý kiến của người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan tại phiên họp và các tài liệu, chứng cứ đã thu thập được có trong hồ sơ vụ việc thấy rằng chị Trần Thị B, sinh năm 1974, sinh ra đã bị khuyết tật, không thể nhận thức, làm chủ hành vi của mình. Năm 2013 đã được Sở y tế Quảng Bình cấp sổ điều trị ngoại trú tâm thần và cấp phát thuốc điều trị. Ngày 17/11/2025 chị Trần Thị B được Phòng văn hóa - xã hội Ủy ban nhân dân xã Q cấp giấy xác nhận là đối tượng bị thiếu năng lực trí tuệ thần kinh và đang hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng tại xã Q, tỉnh Quảng Trị. Chị Trần Thị B có bố là ông Trần Xuân M và mẹ là bà Lê Thị G. Hiện tại ông Trần Xuân M đã chết, bà Lê Thị G (mẹ đẻ của chị B) là người giám hộ của chị B có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Trần Thị B.

[3]. Trong quá trình thụ lý giải quyết, theo yêu cầu của bà Lê Thị G, Tòa án ra Quyết định trưng cầu giám định Pháp y tâm thần đối với chị Trần Thị B tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung. Tại Kết luận giám định số 225/KLGD ngày 20 tháng 01 năm 2026 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Chị Trần Thị B, sinh năm 1974, thời điểm hiện tại:

Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần vừa (F71-ICD-10)

Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

[4]. Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, người yêu cầu và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, tuy nhiên, tại phiên họp sau khi được giải thích rõ kết luận của cơ quan chuyên môn xác định chị Trần Thị B là có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên người yêu cầu và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đồng ý với kết luận này và đề nghị tòa án tuyên bố chị Trần Thị B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi;

[5]. Phát biểu ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Quảng Trị:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng Thẩm phán, Thư ký, người tham gia tố tụng: Thẩm phán, Thư ký đã tuân thủ và thực hiện theo đúng quy định tại Điều 48, Điều 51 của Bộ luật Tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự. Người yêu cầu chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ quy định của Bộ luật tố tụng dân sự

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Căn cứ đơn yêu cầu, kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung và các tài liệu khác có trong hồ sơ vụ việc có cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị G. Đề nghị Tòa án căn cứ vào khoản 1

Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 146, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự tuyên bố chị Trần Thị B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[6]. Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ; lời trình bày của người yêu cầu và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan tại phiên họp và Kết luận giám định số 225/KLGD ngày 20 tháng 01 năm 2026 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung thấy rằng yêu cầu của bà Lê Thị G và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát về việc tuyên bố chị Trần Thị B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở nên được chấp nhận.

[7]. Về lệ phí sơ thẩm: Bà Lê Thị G là người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 361, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật dân sự.

Áp dụng Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 36 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH1430/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Lê Thị G.

Tuyên bố chị Trần Thị B, sinh năm 1974; nơi cư trú: xóm 3, thôn L, xã Q, tỉnh Quảng Trị có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Lê Thị G là người giám hộ của chị Trần Thị B theo quy định tại Điều 54 của Bộ luật dân sự. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện tại Điều 57, Điều 58 của Bộ luật dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Trả lại cho bà Lê Thị G số tiền 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án tại biên lai số 0002041 ngày 28/11/2025 của Phòng thi hành án dân sự khu vực 4 – Quảng Trị.

3. Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- VKSND Kv 4 - Quảng Trị;
- Phòng THADS Kv 4- Quảng Trị;
- TAND tỉnh Quảng Trị;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã Q, tỉnh Quảng Trị;
- Lưu hồ sơ; lưu VP.

THẨM PHÁN

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thu Hương

